

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA VRHNIKA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (PP).
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP razpolaga z enim prostorom za krajša pridržanja (do 12 ur), ki je v pritličju zgradbe – v času obiska DPM na PP ni bilo nobene pridržane osebe.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 18. 10. 2018.**²
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha človekovih pravic RS (svetovalec Varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (SKUP – Skupnost privatnih zavodov).
- ▶ **Vsebina obiska:** sprejel nas je dežurni policist, nato pa komandir in pomočnik komandirja, s katerima smo opravili pregled prostorov, pregled naključno izbranih primerov posameznih pridržanj in zaključni pogovor.

¹ V letu 2018 (v času od 1. 1. 2018 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili devet pridržanj.

² Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 1. 12. 2016.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da je bilo realizirano priporočilo DPM iz prejšnjega obiska, da se uredi izpust vode v WC-ju, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da izpust vode deluje nemoteno in
- da so bili prostori PP v času našega obiska ustrezno očiščeni.

DPM: priporočili smo, da se v skladu s pojasnili MNZ v odgovoru številka 070-9/2014/4 (207-06) z dne 4. 2. 2014, da bodo zaradi poenotenja dela policisti oziroma policijske enote seznanjene, da se opravila s pridržano osebo lahko evidentira v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, vendar pa mora biti jasno razvidno, da so bila opravila izvedena po zaključku pridržanja in da se policiste opozori, da se po zaključku pridržanja ne uporablja termin »prekinitev pridržanja«, kot je bilo to v pregledanem primeru, temveč le oziroma izključno »zaključek pridržanja«.³

MNZ: sporočamo, da so bili policisti opozorjeni, da se opravila s pridržano osebo, ki so bila opravljena po zaključku pridržanja (npr., da je bila oseba na zahtevo preiskovalnega sodnika privedena v pripor) lahko evidentira v obrazec Izvajanje opravil med pridržanjem – uradni zaznamek, pri čemer mora biti jasno razvidno, da so bila ta opravljena po zaključku pridržanja. Policisti so bili tudi opozorjeni, da ne uporabljajo termina prekinitev pridržanja, temveč izključno zaključek pridržanja.

DPM: priporočili smo, da se policiste opozori na več natančnosti oziroma bolj čitljivem izpolnjevanju obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanj.⁴

MNZ: sporočamo, da je minister v usmeritvah in obveznih navodilih za pripravo načrta dela policije v letu 2019 med drugim policiji naložil, da zaradi zagotovitve zakonitosti in strokovnosti

³ Pri pregledu pridržanja (24. do 25. 1. 2018, začetek postopka 6.50 uri in pridržanje odredeno med 9.40 in 16.00 uro, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo ugotovljeno, da je policist v obrazec »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« v delu obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem« vpisal tudi postopke po zaključku pridržanja oziroma še za tem, ko je bila oseba že izročena preiskovalnemu sodniku in je ta zanjo odredil pripor. Pri tem je policist pri izpolnjevanju omenjenega obrazca v 27. vrstici napačno navedel, da je bilo pridržanje prekinjeno.

Na podoben primer evidentiranja opravil z osebo tudi po zaključku pridržanja oziroma, ko je bila oseba izročena v postopek preiskovalnemu sodniku, smo opozorili že v poročilu o obisku številka 12.2-46/2013 z dne 8. 1. 2014 (obisk PP Ljubljana Bežigrad in PP Ljubljana Center) in sicer smo takrat predlagali naslednje: »DPM se tudi strinja, da policisti sicer skrbno beležijo vse aktivnosti, ki so jih imeli s pridržano osebo, vendar se ob tem zastavlja vprašanje, če je za to najbolj primerno evidentiranje v obrazcu z imenom »izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«, ki je predvsem namenjen za evidentiranje opravil med samim policijskim pridržanjem. Morda bi bilo dovolj, da bi policisti aktivnosti po zaključku pridržanja, ko je bila oseba predana v postopek preiskovalnemu sodniku, dodatne aktivnosti (npr. da je bila oseba odpeljana v pripor) evidentirali v svoje poročilo o opravljenem delu in poročilo dežurnega policista. Na podlagi tega predlagamo, da te naše pomisleke obravnavate in nas o svojem stališču obvestite.« V zvezi navedenega priporočila je Ministrstvo za notranje zadeve v odgovoru številka 070-9/2014/4 (207-06) z dne 4. 2. 2014 sporočilo naslednje: »Da se strinja, da je obrazec Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek namenjen evidentiranju opravil med pridržanjem in zadržanjem, kljub temu pa ne ocenjuje kot napačno ravnanje policistov, ki so na istem obrazcu zabeležili dodatne aktivnosti, ki so bile izvedene po predaji pridržane osebe preiskovalnemu sodniku oziroma po zaključku pridržanja (da je bila oseba na zahtevo preiskovalnega sodnika odpeljana v pripor oziroma hišni pripor). Sicer so možni tudi drugi načini evidentiranja navedene zahteve preiskovalnega sodnika, vendar je ta (tudi zaradi zmanjševanja administrativnih ovir) verjetno še najustreznejši, ker se uradni zaznamek o izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem piše v vseh primerih pridržanja, po drugi strani pa vsi policisti ne pišejo poročila o opravljenem delu, v vseh policijskih enotah pa tudi nimajo organizirane (24 urne) dežurne službe. Zaradi poenotenja dela bodo z navedeno prakso seznanili tudi ostale policijske enote, pri čemer jih bodo posebej opozorili, da mora biti iz obrazca jasno razvidno, da so bila navedena opravila izvedena po zaključku pridržanja.«

⁴ Pri pregledu pridržanja (7. do 8. 5. 2018, začetek postopka 23.55 uro in pridržanje odredeno med 00.30 in 9.30 uro, na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) je bilo ugotovljeno, da je v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« policist pri vpisovanju datuma v predzadnji vrstici dela obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem« zapis opravil nečitljivo oziroma je moč razbrati, da je bil osebi obrazec »Sklep o pridržanju« vročen 8. 8. 2018 in ne 8. 5. 2018, kot bi bilo pravilno.

opravljanja policijskih nalog ter spoštovanja človekovih pravic, zagotovi ustrezno seznanjanje policistov z ugotovitvami, priporočili in mnenji DPM.